

Tešu nižajo odkupno ceno, v tujini pa kupujejo drago elektriko

Ekonomika HSE znižuje odkupno ceno hčerinskim podjetjem Zvišuje pa odkupno ceno premoga iz Premogovnika Velenje

LJUBLJANA – V ozadju političnega pričkanja o upravičenosti naložbe v Teš 6 se na Holdingu slovenske elektrarne (HSE) bije boj za vsak evro, da bi gradnjo, katere cena se je povzpela na 1,428 milijarde evrov, lahko pravočasno končali. V Šoštanju tožijo, da jim matična družba z nižanjem odkupne cene krči prihodke, mi pa imamo račun, ki kaže, da HSE drago kupuje električno energijo na tujih trgih.

LUKA JAKŠE

Lani se je povprečna cena električne energije na borzi Southpool gibala med 35 in 50 evri za megavatno uro. Na tej borzi je aktiven tudi HSE, ki je lani na borzah preprodal 28 teravatnih ur elektrike. Holding prodaja elektriko, proizvedeno v svojih hčerinskih družbah (glavnino proizvedeta Teš in Dravske elektrarne Maribor – DEM), kot košarico vseh svojih produktov oziroma elektrike iz svojih enot.

V mesecih, ko je ugodna hidrologija, šoštanjska termoelektrarna tako rekoč stoji, ko pa v DEM čakajo na vodo, je glavni proizvajalec Teš. Kot nam je povedal generalni direktor HSE Blaž Košorok, je bila lani povprečna cena v holdingu dobrih 50 evrov na megavatno uro.

Drag nakup

Toda račun, ki smo ga pridobili – plačilo zapade danes, izdan pa je bil na silvestrovo – prča, da so od ita-

lijanskega podjetja Europe Energy S.P.A. kupili skoraj 33.000 megavatnih ur po nekaj manj kot 72 evrov, poleg tega pa še 3700 megavatnih ur po 75,5 evra. Končni znesek je tako več kot 2,6 milijona evrov. Za občutek naj povemo, da je kupljena količina približno polletna proizvodnja Teša 3, cena na nemški borzi pa se je tisti dan gibala okoli 25 evrov.

Po oceni nekaterih gre za dolgoročno pogodbo, ki jo je HSE zavezan plačati, če elektriko porabi ali ne. Zato naj bi okoli novega leta tudi ustavili tretji in četrti blok v Šoštanju. Vodja trženja na HSE Tomaž Štokelj nam je pojasnil, da so bloka res ustavili, ker so bile borzne cene elektrike zelo nizke. Za omenjeni račun pa pravi, da je bil izdan za storitve v preteklem letu, ki jih je HSE opravila s tem italijanskim podjetjem. Povedal je, da je šlo za nakup na italijanskem trgu za italijanski trg in da posej nikakor ni povezan s Tešem, in še pristavil, da je njihova družba v nasprotju s Tešem lani ustvarila dobiček.

Kaj težji Teš

Lani je HSE Tešu priznal ceno okoli 64 evrov za megavatno uro, kar pa se bo letos bistveno spremenilo: odkupna cena bo, skupaj z emisijskimi kuponimi, okoli 50 evrov. Lastna cena v Tešu je sestavljena iz cene premoga, stroškov predelave premoga in proizvodnje. V Šoštanju trdijo, da je HSE Premogovniku Velenje priznal višjo odkupno ceno premoga od lanske. Tako mu bodo namesto 2,5 evra za gigadžul plačevali 2,73 evra. Košorok sicer pravi, da ceno

določajo v premogovniku, a da bo odkupna cena s pogodbo predvidenih 2,45 evra.

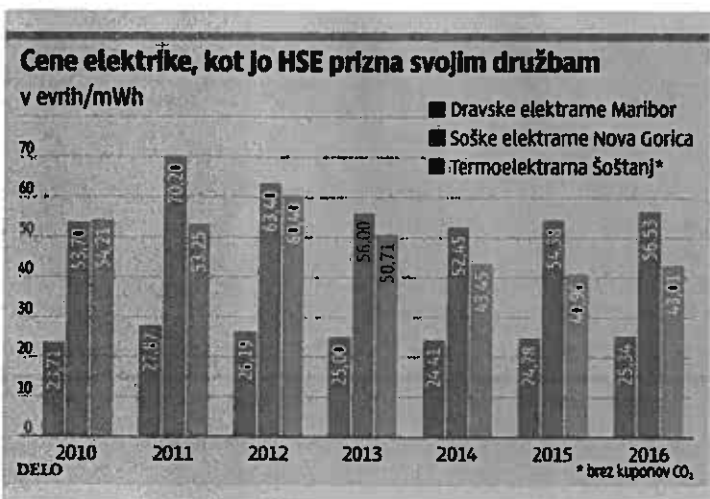
Potrnil pa je, da se bo precej znižala priznana cena Tešu za predelavo premoga. Po podatkih Teša bo letos znižanje 45-odstotno: z lanskih 22 evrov za megavatno uro se bo vrednost znižala na 12,37 evra. Prihodnje leto bo 15,5 evra, šele 2016. pa naj bi se vrnila na lansko raven. Košorok pravi, da so to realne cene. Na vprašanje, ali to pomeni, da so bile prejšnja leta nerealne, odgovarja, da so bile takšne, kot jih je trg dopuščal. Pojasnjuje še, da četudi bi Tešu priznali višjo ceno proizvedene elektrike, s tem ne bi ničesar rešili, ker bi nazadnje trpela skupina HSE. Za dokončanje projekta, ki ga po njegovem Slovenija potrebuje, bodo morali poiskati vse rezerve.

Cena premoga je sicer eden ključnih parametrov za ekonomsko šestega bloka, vendar vse kaže, da vrednosti 2,25 evra za gigadžul ne bo dosegel. Po projekcijah bo ta prihodnje leto 2,59, leta 2016 pa 2,4 evra, vendar v Šoštanju vztrajajo, da bo Premogovnik Velenje pač moral doseči s pogodbami zavezano ceno. Pri tem pa pozabljajo, da ima tudi Teš pogodbene zaveze, ključna je, da projekt ne bi smel biti dražji od 1,3 milijarde evrov.

Napad na Šoštanj

HSE bo vsem svojim družbam znižala odkupne cene elektrike, vendar najbolj drastično Tešu. Če gledamo ceno brez emisijskih kuponov, bo z lanskih 50,71 evra letos padla na 43,45 evra za megavatno uro. DEM se bo cena znižala najmanj, na 24,4 evra, Soškimi elektrarnam pa s 56 na 52,45 evra. Pri zadnjih bode v oči, da je bila odkupna cena v letih 2011 in 2012 celo 70 in dobrih 63 evrov. Takšno so jim priznali, da so lahko financirali naložbo v ČHE Avče. Mimogrede, takrat je v nadzornem svetu Soških elektrarn sedel Štokelj.

V primeru Teša, ki mora odplačevati posojila za šesti blok, pa HSE ravna obratno. V Šoštanju se ne strinjajo s stališčem krovne družbe, da tako velevajo cene na trgu, kajti prav proizvodnja iz Teša omogoča sklepanje dolgoročnih pogodb, ker je ta elektrika vedno na voljo. Predvsem pa zagotavlja, da je ni treba kupovati po 70 evrov za megavatno uro ali še dražje.

Tešu nižajo odkupno ceno, v tujini pa kupujejo drago elektriko

V Delu je bil 20. januarja 2014 objavljen članek Luke Jakšeta z naslovom *Tešu nižajo odkupno ceno, v tujini pa kupujejo drago elektriko*. Ker so določene navedbe v članku netočne, se s ciljem objektivne obveščенosti bralcev odzivamo z dejstvi in podatki, ki prikazujejo realno sliko.

Prvič, ne drži, kar piše v podnaslovu članka, da HSE zvišuje odkupno ceno premoga iz Premogovnika Velenje, nasprotno: HSE od PV zahteva uresničitev zavez iz dolgoročne pogodbe med HSE, Tešem in PV.

Drugič, na likvidacijskem listu oziroma na računu, na katerega se novinar sklicuje v članku, sta navedena dva posla za dobavo znotraj

Italije, ki sta bila sklenjena izključno za potrebe trgovalnega portfelja HSE znotraj Italije in nista vplivala na slovenski portfelj HSE oziroma na obratovanje Teša. Prvi posel je bil sklenjen že novembra 2011, drugi pa na začetku decembra 2013. V obeh primerih je bila kupljena energija praktično istočasno in z dobičkom prodana na italijanskem trgu.

Tretjič, podatki o odkupnih cenah električne energije, ki jih v članku predstavi novinar, so napačni, zato je zavajajoča tudi njihova interpretacija. Ker HSE kupuje od Teša končni produkt, to je megavatno uro električne energije, je neprimerno operirati s ceno brez CO₂. Po takem principu bi lahko operirali tudi s ceno brez premoga, stroškov dela, amortizacije in podobno, kar bi bilo popolnoma neposlovno in neresno.

Četrtrič, cena električne energije, ki jo HSE za proizvodnjo iz svojih hidroelektrarn priznava Soškim elektrarnam Nova Gorica je, v nasprotju z domnevami iz članka, bistveno nižja od cene, ki jo je vsa leta prejemal Teš.

Petič, napačno je trditi, da je samo termoproizvodnja tista, ki pokriva hidroproizvodnjo, saj so poleg plinskih elektrarn ravno hidroelektrarne in črpalna elektrarna Avče tiste, ki jih uporabljamo za zagotavljanje nadomestne energije v primeru izpadov in omejitev moči v Tešu. Pri določitvi odkupne cene električne energije, proizvedene v Tešu, so bile upoštevane vse značilnosti takšne proizvodnje in HSE ne služi na račun Teša.

MAG. PETJA RIJAVEC,
vodja Službe komuniciranja HSE